Žbinský občasník

2/2025 ••• SPRÁVY, INFORMÁCIE A OZNAMY TÝKAJÚCE SA NÁS VŠETKÝCH •••

Pozvánka na vianočné stretnutie občanov

Aj touto cestou vás srdečne pozývame na tradičné vianočné stretnutie občanov, ktoré sa uskutoční

12. decembra 2025 od 17:00 h.

pred kultúrnym domom v Žbinciach. Okrem vianočného punču nám prisľúbili účasť aj iní „stánkari“, na ktorých sa môžete tešiť. Veríme, že sa v predvianočnej atmosfére stretneme v čo najväčšom počte.

- Čistý revír - Čistá príroda -

Poľovnícke združenie Jazvec Hatalov zorganizovalo v sobotu, 22. marca 2025 vo svojom lovnom revíre dobrovoľný zber odpadu. Udalosť sa uskutočnila v rámci podujatia Čistý revír-Čistá príroda. Poľovníci, ale aj nepoľovníci vlastnými silami vyzbierali v našom chotári rozličný odpad v počte cca. 50 vriec. Odpad sa zbieral od obecného cintorína až k bývalému hnojisku. Vyzbieraný odpad bol následne na náklady obce vyvezený a zlikvidovaný.

Oslavy 100. výročia založenia DHZ Žbince

Pre našu obec bolo tohto roku najvýznamnejšou udalosťou **100. výročie založenia DHZ** Žbince. Udalosť sa uskutočnila v dňoch 13. 6. 2025 a 14. 6. 2025. Tento míľnik sme si pripomenuli Valným zhromaždením, ktorého sa zúčastnili terajší, ale aj bývalí členovia DHZ Žbince. Pozvanie prijali aj vybraní členovia HaZZ Michalovce. V rámci zhromaždenia sa rozdávali pamätné poďakovania všetkým, ktorí sa podieľali na rozvoji a činnosti DHZ Žbince. Dňa 14. 6. 2025 oslavy pokračovali slávnostnou svätou omšou a slávnostným obedom s pozvanými hosťami. Program v športovom areáli začali vystúpením deti z našej MŠ, ľudovou muzikou nás potešilo vystúpenie mužskej speváckej skupiny Hnojňane a o veselú náladu sa postarala skupina RamonBand.

Pre deti boli pripravený bohatý program: jazda na poníkoch, skákacie hrady, ale aj hasičské športové disciplíny, ktorými deťmi sprevádzali členovia DHZ Žbince. Spestrením programu bola ukážka hasičského zásahu našich starších hasičov a zlatým klincom podujatia bola spanilá jazda hasičskej techniky.

Stavanie mája

Dňa 30. 4. 2025 sa o 17:00 hod. v záhrade nášho farského úradu uskutočnilo tradičné stavanie mája. Zúčastnili sa ho predovšetkým deti z MŠ Žbince, ktoré svojím pripraveným programom príjemne prekvapili. Za odmenu si každé dieťa odnieslo nejakú sladkosť. Poďakovanie patrí aj našej hasičskej základni za pomoc pri stavaní mája.

Rozšírenie hrobových miest

V mesiaci október sa nám podarilo aj vybudovanie dvoch radov základov na pochovávanie „do zeme“. Jeden rad pri dodržaní určitej šírky hrobového miesta by stačil na 8 hrobových miest. Po odsúhlasení nájomných zmlúv a dohode s poslancami na najbližšom zasadnutí OZ by sa za určitých podmienok mohlo začať pochovávať aj na tomto mieste.

Zvýšenie efektivity odpadového hospodárstva v obci Žbince

Koncom roka 2024 sa naša obec zapojila do projektu **„Zvýšenie efektivity odpadového hospodárstva v obci Žbince“**, ktorého poskytovateľom je Environmentálny fond. Po procese, ktorý nasledoval a po úspešnej kontrole verejného obstarávania, sa naša obecná technika rozšírila o úplne nový traktor Zetor Major 80, 5t náves a radlicu na sneh v celkovej v hodnote 100.000 € so spoluúčasťou obce vo výške 2 828 €.

Memoriál Jozefa Jurča v požiarnom útoku 2025

Dňa 20. 7. 2025 sa v našej obci uskutočnil 8. ročník Memoriálu Jozefa Jurča v požiarnom útoku a kolo Košickej hasičskej ligy. Súťažné družstvá predviedli hodnotné športové výkony. Poďakovanie patrí všetkým organizátorom tohto vydareného podujatia.

Cirkevný cintorín mení svoj vzhľad

Starý cintorín, presnejšie cirkevný cintorín vedľa Rímskokatolíckeho kostola má svoju bohatú históriu a dnes si už z nej málokto niečo pamätá. Na tomto cintoríne boli v minulosti pochovávaní zomrelí z Veľkých Žbiniec, z Malých Žbiniec a z Hatalova, napriek tomu, že to boli samostatné sídla. V Malých Žbinciach a v Hatalove neboli cintoríny o čom je zmienené v záveroch z kanonickej vizitácie z roku 1749, ktorú vykonal biskup František Barkóczy. Starí pamätníci sú už vo večnosti a mladším v pamäti ostala iba „ korela "(miestny názov pre hromadný hrob po chorele), na ktorom ako deti šantili v zime. Na rovine nie sú kopce a tak deti využívali každý, aj malý kopček na sánkovanie. Druhou „atrakciou" bol záhadný pamätník vedľa kostola s mramorovou tabuľou postavený rodinou Barkózcy. Mladým aj starším žbinčanom často vŕtalo v hlave čo sa skrýva za tou tabuľou. Na tomto cintoríne boli pochovaní aj sovietski vojaci, ktorí padli počas oslobodzovacích bojov Zemplína v 2. svetovej vojne avšak po skončení vojny boli exhumovaní a prevezení na cintorín sovietskej armády do Michaloviec. Je tu aj hrob kňaza vdp, Michala Mitra, ktorí pôsobil vo farnosti Žbince a sú tu pochovaní aj dvaja občania obce, vojaci, ktorí boli zastrelení bez súdu. Na tomto cintoríne sa pochovávalo do roku 1919. V roku 1981 bola rozloha cintorína v šírke zmenšená asi o 2 metre, pretože kvôli zámeru zavedenia autobusových spojov cez obec bolo potrebné rozšíriť cestu.

Tento cintorín sa nachádza v centrálnej zóne v obci, ale v minulosti bol na okraji obce. Znova sa odvolám na závery kanonickej vizitácie, kde sa okrem iného uvádza: Vo farnosti Budkovce kam filiálka Žbince patrila bola vizitácia vykonaná 19 júna 1749. Zo záznamu z vizitácie vyplýva, že vo Veľkých Žbinciach rímskokatolíckej filiálky farnosti Budkovce mimo dedinu stali odhalené múry starého kostola. Z almužien od veriacich farár kostol prikryl a vybielil. Pôvodné patrocínium nebolo známe, ale veriaci tu oslavovali svätú Annu. Vo veži kostola visel jediný zvon.

Obec nemá parky ani iné oddychové zóny, kde by mohli občania tráviť chvíle oddychu sami alebo s malými deťmi a v tomto priestore boli vhodné podmienky tento zámer realizovať. Táto myšlienka oslovila Júliusa Tkáča obyvateľa obce a po vyslovení predstavy, že na cintoríne by mohla byť vytvorená krížová cesta sa iniciatívne a na vlastné náklady podujal realizovať niektoré práce. Najprv pozberal a obnovil kríže z hrobov cintorína, ktoré dal odstrániť správca farnosti v roku 1988, boli uložené na mohyle kde postupne zarástli burinou. Kríže umiestnil vo východnej časti cintorína, kde je vytvorená krátka aleja. Ďalším krokom, ktorý sa rozhodol urobiť bola obnova mohyly obetiam cholery a osadiť tam kríž. Najprv zabezpečil výrobu dreveného a v súčasnosti je tam už zabudovaný kríž z nehrdzavejúceho nerezného profilu.

Mohyla – obete cholery. V tomto masovom hrobe je pochovaných 42 zomrelých veriacich rímskokatolíckeho vierovyznania z farnosti Žbince počas cholery v mesiacoch júl a august roku 1831. Údaje o počte zomrelých sa s týmto údajom rozchádzajú, pretože predchádzajúce počty neboli ničím podložené, boli iba z počutia. Tento údaj bol získaný zo Štátneho archívu v Prešove, sekcie matriky a získal ho Július Tkáč gréckokatolícky veriaci zo Žbiniec, ktorý sa o túto problematiku bližšie zaujímal. Kňaz, ktorý je uvedený ako vykonávateľ pohrebných obradov a do cirkevnej matriky zapísal bol vdp. Michal Šimonský, ktorý pôsobil vo farnosti Žbince v rokoch 1818 – 1835. Vo výpise z matriky je uvedené meno farára menný zoznam zomrelých, ich vek a z ktorej filiálky pochádzali, dátum úmrtia, vierovyznanie. Zo 42 zomrelých bolo 24 žien z toho 6 zo Žbiniec, 1 zo Šamudoviec a 17 z Hatalova. Zomrelých deti do 15 rokov bolo 16 z toho zo Žbiniec 3, z Hatalova12 a z Fišara (Vrbnica) 1 dieťa, ktoré nemalo ani 1 rok. O spôsobe vykonania pohrebu nie sú informácie avšak zo všeobecných dostupných informácií je známe, že zomrelí na túto chorobu boli pochovávaní bez verejnosti.

Pokračovanie o histórii obce v budúcom čísle Občasníka.

Ladislav Madaras

Pripravenosť občanov na krízové situácie

Dňa 13. októbra 2025 sa o 11:00 hod. v našej obci Žbince za prítomnosti ministra vnútra SR, III. štátneho tajomníka a generálneho riaditeľa sekcie krízového riadenia MV SR, konalo podujatie zamerané na zvyšovanie pripravenosti občanov na krízové situácie. Pre zrážku vlakov sa podujatie začalo netradične, a to tlačovou besedou ministra vnútra SR s prítomnými médiami. Následne musel pán minister z podujatia odísť kvôli povinnostiam vyplývajúcim z riešenia krízovej situácie.

Udalosť ďalej pokračovala v spolupráci s civilnou ochranou, hasičmi, políciou a DHZ Žbince pri modelovej nehode cisterny s únikom čpavku. Súčasťou programu bola aj skúška varovného signálu sirény s chemickým poplachom.

Terasa na dome smútku už v novom šate

Začiatkom roka 2025 sme požiadali Ministerstvo financií SR o príspevok na rekonštrukciu a debarierizáciu terasy domu smútku, ktorá bola vo veľmi zlom stave. Následne nám z ministerstva bola odobrená a poskytnutá suma vo výške 8 102 eur. Celková hodnota zákazky vyšla na 11 389,98 eur. Zákazku realizovala firma CM STAV s.r.o. Michalovce, ktorá bola v prieskume trhu pre obec ekonomicky najvýhodnejšia.

Deň úcty k starším 2025

Nedeľa 26. 10. 2025 patrila našim seniorom, ktorí boli pozvaní do nášho kultúrneho domu. Po krátkom príhovore starostu a modlitbe pána farára nasledovalo divadelné vystúpenie hry **"Zbešňelina, alebo jak še to zopsulo u Pšincoch"**, ktorého účinkujúcimi boli členovia Divadla pri fontáne z Michaloviec. Veríme a dúfame, že si naši seniori pri káve a zákusku prišli na svoje, trochu sa odreagovali od každodenných povinností a odniesli si odtiaľ príjemný kultúrny zážitok.

Aj touto cestou Vám v mene celého OcÚ Žbince prajeme hlavne pevné zdravie!

Vianočné osvetlenie

Nakoľko nám staré obecné vianočné osvetlenie v posledných rokoch robilo vrásky na čele, rozhodli sme sa vymeniť ho za repasované LED osvetlenie.

Výmena a rozšírenie vianočného osvetlenia sa podarila v priebehu dvoch rokov.

Pre zaujímavosť môžeme prezradiť, že terajšie osvetlenie pochádza priamo z Paríža, odkiaľ ho istá firma zakúpila a renovovala. Dúfame, že nám vydrží čo najdlhšie a bude nám vytvárať krajšiu a modernejšiu vianočnú atmosféru.